

Japonijos premjeras atvyksta išskirtiniu metu

Šį savaitgalį Lietuva sulauks garbaus svečio – Japonijos ministro pirmininko Shinzo Abe. Prieš vizitą jis sutiko duoti išskirtinį interviu „Lietuvos rytui“.

Jorūnė PAUŽIENĖ
LR korespondentė

Japonijos premjeras Sh. Abe šios savaitės pabaigoje lanko Baltijos valstybes. Šeštadienį ir sekmadienį jis bus Lietuvoje.

Iš pradžių svečias Vilniuje susitiks su Lietuvos vadovais. Vėliau lankysis Kaune, kur pagerbs žydus per Antrąjį pasaulinį karą gelbėjusio diplomato Chiune Sugiharos atminimą.

Pirmojo pareigas einančio Japonijos premjero vizito sulaukėme išskirtiniu metu – Lietuvai minint valstybės atkūrimo šimtmetį ir Azijoje tvyrantį atšampą dėl Šiaurės Korėjos branduolinės programos.

– Kokia bus svarbiausia jūsų vizito žinia, kurią ketinate perduoti Lietuvos žmonėms ar valdžios atstovams? – „Lietuvos rytas“ pasiteiravo Sh. Abe.

– Džiaugiuosi galėdamas būti pirmasis Japonijos ministras pirmininkas, apsilankęs Lietuvoje, ir tuo metu, kai Lietuva mini valstybės atkūrimo 100 metų sukaktį.

Lietuva japonams yra gerai žinoma kaip šalis, kurioje vadinamąsias „gyvybės vizas“ išdavimė jo ir daugybės žmonių gyvybę išgelbėjo Ch. Sugihara. Dabar Sugiharos namai Kaune per metus sulaukia apie 15 tūkstančių japonų lankytojų.

Šiais laikais, kai teisės viršenybė paremta tarptautinė tvarka susiduria su rimtais įvairių formų iššūkiais, beveik prieš 80 metų Ch. Sugiharos atliktas drąsus humanistiškas žygdarbis mums dar kartą primena, jog tokių tarptautinės bendruomenės pamatinių vertybių kaip laisvė, demokratija, teisė bei žmogaus teisės viršenybės išsaugojimas būtent ir yra pasaulinės taikos ir gerovės pagrindas.

Lietuva, išgyvenusi ilgą sudėtingą istoriją, tapo itin svarbiu vertybių, tokių kaip demokratija ir rinkos ekonomika, puoselėtoja. Japonija ir Lietuva yra svar-

bios partnerės, kurias vienija tos pačios pamatinės vertybės bei per Ch. Sugiharą išugdytas ryšys. Norėčiau, kad abi šalys ir toliau išvien bendradarbiautų siekiant išlaikyti ir stiprinti teisės viršenybę paremtą tarptautinę tvarką.

Šio vizito metu ministrui pirmininkui Sauliui Skverneliui norėčiau išsakyti ketinimą, kad Japonija ir Lietuva dar glaudžiau bendradarbiautų ir dirbtų kartu sprendžiant įvairius tarptautinius klausimus, tarp jų ir tuos, kurie susiję su Šiaurės Korėja, kurie yra rimta ir didelė grėsmė tarptautinei bendruomenei.

– Kuo Japonijos ir Lietuvos dvišaliai santykiai išskirtiniai ir kokiose srityse dar yra vietos jų plėtrai ir tobulėjimui?

– Japonija Lietuvai yra didžiausia eksporto šalis Azijoje. Pasirašyta dvišalė sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, ir manau, kad ekonomikos srityje slypi didžiulis potencialas.

„Neapsiriksiu sakydama, kad šiandien mūsų šalį supanti aplinka saugumo prasme yra sunkiausia nuo Antrojo pasaulinio karo laikų.“

Sh. Abe

Japonijos įmonės kreipia dėmesį į Lietuvą kaip vieną iš verslo centrų Europoje dėl jos geografinio pranašumo, pradedant Klaipėda ir laisvąja ekonomine zona, bei technologinius lietuvių gebėjimus ir aukštą išsilavinimą turinčią darbo jėgą.

Šio vizito metu atvyksta daug investicijomis Lietuvoje itin besidominčių plataus spektro kompanijų atstovų. Tai ir visame pasaulyje veikiančios didelės tradicinių sektorių, tokių kaip prekyba bei logistika, bendrovės bei specifinėse srityse, tokiose kaip infor-

macinės technologijos ir naujosios technologijos, dirbančios startuolių kompanijos.

Pasitelkdami įvairias galimybes, tarp jų ir kartu su manimi atvykstančią verslo delegaciją, sieksime tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje stiprinti abiejų šalių ekonominius santykius.

Pastaraisiais metais Lietuvą aplankančių japonų skaičius didėja, taip pat girdžiu, kad, lyginant su kitomis Azijos šalimis, svečių iš Japonijos skaičius yra svarus.

Ivatės prefektūroje esanti Kudžio miestą ir Klaipėdą beveik 30 metų sieja miestų partnerių ryšys. Po didžiojo Rytų Japonijos žemės drebėjimo sulaukėme iš Klaipėdos miesto nuoširdaus palaikymo.

Mes tikimės ir toliau skatinti aktyvius abiejų šalių žmonių mainus, taip pat ir paspartinti diskusijas dėl Darbo ir atostogų programos įgyvendinimo.

Laikydama šį vizitą gera proga ir toliau plėtoti mūsų šalių ryšius, aš ir toliau stengiuosi, kad Japonijos ir Lietuvos santykiai būtų plėtojami visose srityse.

– Šiais metais itin daug kalbėta apie Šiaurės Korėjos grėsmę ne tik Azijos regionui, bet ir visai tarptautinei bendruomenei. Kaip, jūsų požiūriu, reikėtų reaguoti į šią grėsmę Vakarų valstybėms?

– Neapsiriksiu sakydama, kad šiandien mūsų šalį supanti aplinka saugumo prasme yra sunkiausia nuo Antrojo pasaulinio karo laikų. Šiaurės Korėja plėtoja branduolinių balistinių raketų programą taip pamindama tarptautines taisykles, o balistinės raketos pasiekė ir Lietuvą, todėl tai yra rimčiausia ir aktualiausia grėsmė, kokios iki šiol nėra buvę.

Šiaurės Korėja praeityje jau du kartus yra sulaužiusi pažadą atsakyti branduolinių ginklų: 1994-ųjų JAV ir Šiaurės Korėjos susitarimą bei 2005-ųjų Sešių šalių susitarimą. Taip buvo bandoma įgyti daugiau laiko branduoliniams ir raketų bandymams. Atsižvelgiant į tai, nėra prasmės kurti dialogą dėl dialogo su Šiaurės Korėja.

Šiaurės Korėja turi pademonstruoti absoliutų, įtikinamą ir ne-

AFP, Scapix / nuotr.

Japonijos ministrui pirmininkui Sh. Abe apsilankymas Lietuvoje bus pirmasis.

grįžtama įsipareigojimą bei konkrečius veiksmus atsakyti branduolinės ir raketų programos.

– Ką Japonija daro ar ruošiasi daryti saugumo srityje, kad atremtų Šiaurės Korėjos grėsmę? Ar atviras karinis konfliktas, jūsų manymu, yra realus?

– Kad priverstume Šiaurės Korėją pakeisti politiką, Japonija turi kartu su visa tarptautine bendruomene vieningai maksimaliai padidinti spaudimą Šiaurės Korėjai ir pasiekti, kad Šiaurės Korėja pati pasiūlytų pradėti dialogą.

Be to, suprantu, kad stebint pasikartojantį provokuojantį Šiaurės Korėjos elgesį kyla diskusijos apie galimą spontanišką Šiaurės Korėjos raketų paleidimą. Tačiau visa tai yra viena iš vadinamųjų Šiaurės Korėjos derybinių taktikų, nes tokia baimė išaugina derybinę Šiaurės Korėjos galią.

Turime nuodugnai išanalizuotą situaciją ir ramiai reaguoti nepasiduodant Šiaurės Korėjos keliam grėsmei.

Jungtinės Tautos sėkmingai priėmė rezoliuciją dėl sankcijų, o 2017 m. spalio mėnesį Europos Sąjunga papildomai pati savarankiškai paskelbė sankcijas Šiaurės Korėjai.

Glaudžiai dirbdami su Europos valstybėmis, tarp jų ir Lietuva, kartu su visa tarptautine bendruomene turime didinti spaudimą Šiaurės Korėjai ir padarysiu viską siekdamas išspręsti Šiaurės Korėjos branduolinių balistinių raketų bei Japonijai ypač svarbias žmonių grobimo problemas.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba priėmė vieną rezoliuciją, kuriomis sustiprino sankcijas Šiaurės Korėjai, todėl tikiuosi ir iš Lietuvos, kaip Jungtinių Tautų narės, nuoseklaus jų vykdymo.

TRADICINĖJE ŽIEMOS MUGĖJE JAPONAI PERKA NORUS PILDANČIAS RYŠKIASPALVES LĖLES

„Reuters“ / Scapix / nuotr.

AP nuotr.

Omėje, mieste, kuris priklauso Tokijui, vakar vyko Darumos lėlių mugė. Šis kasmetis tradicinių japoniškų lėlių festivalis vyksta visoje šalyje, tačiau skirtingu laiku. Tradicija atkeliavusi iš XV–XVI a., kai Daruma buvo laikoma sėkmės talismanu. Ji – raudona, apvali ir tuščia vidurė, vaizduoja barzdotaą vyriškį Bodhidharma, dzenbudizmo įkūrėją. Šios lėlės dugnas sunkesnis – pavertus ant šono ji jėl grįžta į stačią poziciją, atgauna pusiausvyrą. Tai simbolinė savybė, rodanti talismano gebėjimą išsaugoti sėkmę, įveikti visus sunkumus, iškylančius kliūtis. Svarbiausia – šios lėlės akys nenušalvintos, paliktos baltos. Vieną akies vyzdį talismano savininkas nupiešia, kai sugalvoja norą ar tikslą, o antra – tik tada, kai troškimas išsipildo. Naujųjų metų pradžioje japonai neša jau dvi akis turinčias lėles į šventyklas sudeginti ir padėkoti už sėkmę, o tada perka naują lėlę, kurios nupiešta viena akis žvelgia į savininką tarsi primindama, ką dar reikia padaryti, kol metai nesibaigė.